

สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด

"ที่มาและความสำคัญ"

- ภาวะคลอดก่อนกำหนด คือ ภาวะที่คลอดโดยมีอายุครรภ์น้อยกว่า 37 สัปดาห์
- เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตและความพิการระยะยาวของการก่อกำเนิด
- ภาวะคลอดก่อนกำหนดอาจเกิดได้กับหญิงตั้งครรภ์ทุกคน

"ประชาสัมพันธ์เชิงรุก มุ่งมั่นสร้างการรับรู้ถึงอันตรายของการคลอดก่อนกำหนด"

ช่องทางการเผยแพร่ตามประเภทสื่อ

1. สื่อเสียง
 - ทอล์กโชว์ยาว
 - วิทยุชุมชน
2. สื่อ Infographic
 - ช่องทางออนไลน์ เฟซบุ๊ก, Social Media, Line@
 - สื่อสิ่งพิมพ์, บอร์ดประชาสัมพันธ์
3. สื่อวีดิทัศน์
 - จอ LED ณ ศาลากลางจังหวัด
 - ช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์, Social Media, Line@

คู่มือการปฏิบัติตามโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด โดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สื่อประชาสัมพันธ์เรื่อง ภาวะคลอดก่อนกำหนด

สื่อเสียง เรื่อง "ภาวะคลอดก่อนกำหนด"

"ภาวะคลอดก่อนกำหนด เกิดขึ้นได้อย่างไร ป้อนกันได้อย่างไร และอันตรายจากน้อยจนไหน" by Thai PBS PODCAST

สื่อ Infographic เรื่อง "ภาวะคลอดก่อนกำหนด"

สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง "ภาวะคลอดก่อนกำหนด"

"3 สี่ร้อยก่อนคลอดก่อนกำหนดฉบับคนอยู่ๆ" ผู้เชี่ยวชาญสุขภาพในครรภ์ โดย โรงพยาบาล สิริวัฒนา

"5 สัญญาณบอกอันตรายของการคลอดก่อนกำหนด" โดย โรงพยาบาล สิริวัฒนา

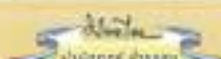
"Talk with More คุย 3 นาทีกับหมอ สิริวัฒนา ตอน ภาวะคลอดก่อนกำหนด" by Siriphat Medical Center, Chiang Mai

"5 สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนดที่คุณแม่ต้องระวัง" โดย โรงพยาบาล สิริวัฒนา

กองสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข

เตรียมความพร้อม ก่อนตั้งครรภ์ (ต่อ)

6. กินอาหารและควบคุมน้ำหนักตามเกณฑ์

- แม่ที่กินอาหารน้อย น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ลูกเกิดเล็ก บางรายคลอดก่อนกำหนด
- แม่ที่อ้วน หากควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้ อาจเป็นโรคเบาหวาน ลูกตัวใหญ่ คลอดยาก

- ### 7. กินวิตามินเสริมเพื่อให้ลูกแข็งแรง
- กินยาเสริมธาตุเหล็กพร้อมโฟลิกเอซิก เพื่อป้องกันภาวะซีดและภาวะพิการแต่กำเนิด เช่นปากแหว่ง เพดานโหว่ เป็นต้น

8. เปลี่ยนวิธีคุมกำเนิด 2-3 เดือน

หญิงตั้งครรภ์ที่มีรายได้น้อย
หากมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ
ให้ไปยื่นทะเบียน กับเทศบาลหรือ
องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่

ช่องทางการติดต่อ

หากมีข้อสอบถามเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลสุโขทัย
โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน หรือ
รพ.สต. ในพื้นที่ใกล้เคียง

สามารถเลือกชม
วิดีโอคลิปที่น่าสนใจได้ที่

"การเตรียมพร้อมก่อนตั้งครรภ์ เพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด"
ผศ.ดร.พัชราภรณ์ วรรณวิทย์ ภาควิชาสูติศาสตร์-รีproductive W. 2565

โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อป้องกัน
ภาวะคลอดก่อนกำหนด
โดย

กระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการอำนวยการโครงการเครือข่าย
สุขภาพมารดาและการกเพื่อครอบครัวไทย
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร

เตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน

"ตรวจสุขภาพก่อนสมรส" เพื่อค้นหาโรค ติดต่อกทางเพศสัมพันธ์ เช่น เอดส์ ซิฟิลิส หรือ โรคทางพันธุกรรมที่ถ่ายทอดจากพ่อ-แม่สู่ลูก เช่น โรคธาลัสซีเมีย ฯลฯ เป็นต้น

เตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์

1. อายุ ที่เหมาะสมคือช่วงอายุ 20 - 34 ปี

2. เตรียมร่างกายให้แข็งแรงเพื่อลูกในท้อง

- กินอาหารให้ครบ 5 หมู่ โดยเฉพาะโปรตีน เนื้อสัตว์ ปลา นม ไข่ ถั่วแดง และธาตุเหล็ก
- ดูแลความสะอาดทั่วร่างกาย
- พักผ่อนให้เพียงพอ ฝอยคลายความเครียด
- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- หลีกเลี่ยงการดื่มยาและกาแฟ
- ดื่มน้ำอย่างน้อย 8 แก้วต่อวัน
- ไปพบทันตแพทย์หากมีฟันผุ เหงือกอักเสบ
- ตรวจคัดกรองโรคหัดเยอรมัน สุกใส และโควิด-19 ส่วนหน้า 3 เดือนก่อนตั้งครรภ์

เตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ (ต่อ)

3. หลีกเลี่ยงสารเคมีหรือสิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อนไม่สิ้นผลผู้ประมาณ 2.5 ไมครอนในช่วงตั้งครรภ์ 3 เดือนแรก รวมถึงสารปรอท ตะกั่ว หรือทองแดง เพราะทำให้เกิดความผิดปกติ การกินน้ำหนักน้อย และความดันโลหิตสูง

4. งดดื่มแอลกอฮอล์/ บุหรี่/ สารเสพติด
- งดแอลกอฮอล์ 1 เดือน ก่อนตั้งครรภ์
 - งดบุหรี่อย่างน้อย 3 เดือน ก่อนตั้งครรภ์
 - งดสารเสพติด ยกเว้นไม่ได้ทำให้คลอดง่าย แต่อาจทำให้แท้งบุตร

5. ควบคุมโรคประจำตัว โรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคตับ และโรคไทรอยด์ มีกลุ่มเสี่ยงและอาจทำให้คลอดก่อนกำหนด

เรื่องที่ 3 ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่ (พฤติกรรมของแม่)

สตรีตั้งครรภ์ทุกท่านจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสรีระ
แต่วิถีชีวิตไม่เปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาข้อมูลงานวิจัย พบว่า หญิงตั้งครรภ์
ก่อนกำหนดเป็นหญิงกลุ่มวัยทำงาน เช่น ค้าขาย เกษตรกรรม
รับจ้าง เป็นต้น และต้องทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอีกด้วย เช่น ล้างจาน
ทำความสะอาดบ้าน หุงข้าว ทำกับข้าว ซักผ้าและรีดผ้า
เลี้ยงบุตรคนโต เป็นต้น พฤติกรรมบางอย่าง เช่น เปลี่ยนท่านั่งยอง
เป็นท่านั่งปอดครึ่ง เดินขึ้นบันไดหลายครั้งต่อวัน หากต้องเดินทาง
มาทำงานทุกวันไม่ว่าโดยสายด้วยพาหนะใดใด เช่น มอเตอร์ไซด์
จักรยาน รถไฟฟ้า เป็นต้น หากการเดินทางนั้นต้องเกร็ง
บริเวณหน้าท้องบ่อยครั้ง เมื่อรถเลี้ยว หรือวิ่งอยู่บนถนนที่ขรุขระ
เป็นประจำบ่อยครั้ง อาจเกิดการกระแทกกระแทกต่อเนื่องบุตรในครรภ์
ก่อให้เกิดอาการเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด ซึ่งยังไม่รวมกับพฤติกรรม
ขณะทำงาน เช่น การก้มปัสสาวะ การนั่งหรือยืนทำงานนานๆ
ความเครียดจากการทำงาน เป็นต้น หากสตรีตั้งครรภ์เคยชินกับอุทหา
หลายด้าน สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความเครียด เพื่อยถ่วง ทำให้
ประสิทธิภาพการทำงานลดลงและยังทำให้มีอาการไม่สบาย
ได้แก่ เวียนหัว ปวดศีรษะ ปวดหลัง ขาบวม อารมณ์หงุดหงิด
หงุดหงิด เป็นต้น นำไปสู่ การแท้ง การคลอดก่อนกำหนด หาก
น้ำหนักน้อย (อ้างถึง คุณสุภาพร แสงศรี)

“หากหญิงตั้งครรภ์ปรับวิธีการทำงาน
และการใช้ชีวิตได้เหมาะสม ก็สามารถป้องกัน
ภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดได้”

เรื่องที่ 4 สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

จากการศึกษาพบหญิงคลอดก่อนกำหนดในโครงการ
วิจัย พบว่า ประมาณ ร้อยละ 62 ของหญิงคลอดก่อนกำหนดไม่เคย
มีความรู้เรื่องภาวะคลอดก่อนกำหนดมาก่อน และเมื่อมีอาการเจ็บ
ครรภ์ก่อนกำหนด หรือ อาการผิดปกติอื่นๆ มักเดินทางเข้ามารับ
การรักษาในโรงพยาบาลล่าช้า จนมีอาการเจ็บครรภ์รุนแรงมากขึ้น
จึงตัดสินใจเข้ามารับการรักษา เป็นเหตุให้แพทย์ไม่สามารถให้การ
ยับยั้ง หากมาเร็วและไม่ภาวะแทรกซ้อนขณะนั้น แพทย์สามารถ
รักษาต่อจนสามารถตั้งครรภ์ครบกำหนดคลอดได้

“หากมีสัญญาณเตือน ดังต่อไปนี้ ต้องรีบไปพบหมอบทันที
ท้องแข็ง ท้องบีบ ปวดบีบแสบ เจ็บหน้าท้องน้อย
มีน้ำไหล มีเลือดออก แม้ไม่เจ็บท้อง

แนวคิดการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ภายใต้แคมเปญ

จัดทำโดย

กระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการอำนวยการโครงการเครือข่ายสุขภาพ
มารดาและทารกเพื่อครอบครัวไทย ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

สามารถติดตามชมสื่อประชาสัมพันธ์ที่

www.tmcnnetwork.com

Facebook: โครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและทารก

พ.ศ. 2565

หลักการ

และ เหตุผล

ทารกแรกเกิดที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า 37 สัปดาห์ ที่เรียกว่าทารกคลอดก่อนกำหนด มีโอกาสเสียชีวิตและพบภาวะแทรกซ้อน ทำให้ทางนิคมพิการในช่วงหลังคลอด บางรายจะมีพัฒนาการล่าช้า หากทารกวัยนี้มีความพิการ ครอบครัวและภาครัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและดูแลรักษาต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 4 - 5 ปี

จากการทบทวนวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพิการนิพิทรุตร พบว่า ประมาณร้อยละ 50 - 60 ของการคลอดก่อนกำหนดเกิดขึ้นในสตรีตั้งครรภ์ที่มีมีโรค หรือ ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ บางคนเกิดจากพฤติกรรมของสตรีตั้งครรภ์ก่อให้เกิดการเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด เนื่องจากสตรีตั้งครรภ์เหล่านั้นยังขาดความรู้เรื่องการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการคลอดก่อนกำหนด จึงเข้ามารับการรักษาล่าช้าเข้าเป็นเหตุให้การยังภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดมักไม่ประสบผลสำเร็จ

ด้วยเหตุนี้โครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและทารกเพื่อสตรีชาวไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จึงต้องการขับเคลื่อนความรู้ผ่านแคมเปญ "เรียนรู้ ร่วมแรง ร่วมใจ" ป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด เพื่อส่งมอบไปให้แก่ประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้าน ผู้ร่วมงาน สังคมและชุมชน เพราะเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์กับบุคคลใกล้ตัว จะสามารถเกิดความรู้สึกตระหนักถึงอันตรายของภาวะคลอดก่อนกำหนดและตัดสินใจไปพบแพทย์โดยเร็ว อันจะส่งผลให้สามารถรักษามารดาและคลอดก่อนกำหนดได้อย่างรวดเร็วต่อไป

4 ประเด็นหลักในการสื่อสารสู่สังคม

1. อื่นธรายก่อนคลอดก่อนกำหนด
2. ฝากครรภ์ก่อนคลอดก่อนกำหนด
3. ชีวิตลูกในครรภ์ (พฤติกรรมของแม่)
4. สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

แนวคิดหลักภายใต้แคมเปญ

เรื่องที่ 1 อันตรายของการคลอดก่อนกำหนด

ทารกเกิดก่อนกำหนดส่วนใหญ่ได้รับการดูแลต่อเนื่องในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลาบาง เช่น ทารกที่มีโรคปอดเรื้อรัง บางรายต้องใช้เครื่องให้ออกซิเจนตลอดเวลา อย่างน้อย 6 เดือน ถึง 2 ปี ทารกมีโรคจอตาเจริญเติบโตผิดปกติในทารกเกิดก่อนกำหนด ทำให้เสียต่อการมีสายตาเลือกมองหรือตาบอด หากไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างเหมาะสม ทารกมีภาวะเลือดออกในโพรงสมองอาจมีผลต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโต หากเป็นโรคใส่เนื้องอกและได้รับการผ่าตัดเอาเนื้องอกส่วนตาด้านออกไป อาจไม่สามารถกลับมาได้ช่วงเวลานึง อาจอาจข้ามกับพบได้พบแต่เกิดก่อนกำหนดที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 2,000 กรัม หากสตรีตั้งครรภ์มีอาการผิดปกติจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้สังเกตอาการว่าอาจเกิด "ภาวะคลอดก่อนกำหนด" ให้รีบไปพบแพทย์ในโรงพยาบาลใกล้บ้านทันที

เรื่องที่ 2 ฝากครรภ์ก่อนคลอดก่อนกำหนด

ผู้หญิงหลายคนอาจมีความเสี่ยงซ่อนอยู่ เมื่อตั้งครรภ์ อาจมีผลต่อสุขภาพของตนเอง เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ภาวะโลหิตสูง โรคหัวใจ บางรายมีประวัติการผ่าตัดคลอด ผ่าตัดเต้านมและปีกมดลูก ประวัติความเจ็บป่วยในพ่อแม่-แม่-พี่น้อง-ครอบครัว อาจมีผลต่อบุตรในครรภ์ได้ หากสงสัยว่าตั้งครรภ์ สตรีตั้งครรภ์ทุกท่านควรเข้ามาฝากครรภ์ทันทีที่ทราบหรือ ภายใน 12 สัปดาห์แรก เพื่อเฝ้าระวังความผิดปกติ และความเสี่ยงในสตรีตั้งครรภ์ เพื่อยุติภาวะแทรกซ้อนต่อไป หากมาช้ากว่าอายุครรภ์ 20 สัปดาห์ มีผลต่อการคำนวณอายุครรภ์ผิดพลาด ไม่สามารถกำหนดอายุครรภ์เมื่อครบ 37 สัปดาห์ ได้ถูกต้อง นอกจากนี้ โยคะที่จะได้รับการดูแลรักษาโรคหรือภาวะแทรกซ้อนล่าช้าออกไปด้วย

ช่วยกัน...ป้องกันโรคติดต่อก่อนกำหนด

ขอเชิญชวนนักเรียนและผู้ปกครอง ๑๖ ปีขึ้นไป เข้าร่วมกิจกรรม "ขอเชิญชวนนักเรียนและผู้ปกครอง" ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕
 สำหรับนักเรียนและผู้ปกครองที่สนใจสามารถลงทะเบียนได้ที่โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนวัดราชโอรส

โรงเรียนวัดราชโอรส

โรงเรียนวัดราชโอรส

การป้องกันโรคติดต่อและสุขภาพที่ดี

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

ไม่กินอาหารที่ไม่สะอาด

อันตรายจากการ คลอดก่อนกำหนด

ผลกระทบต่อแม่

ซึมเศร้า

เครียด

ผลกระทบต่อลูก

สมอง

ปอด

หัวใจ

ยังทำงานไม่สมบูรณ์

ขาดออกซิเจน

หายใจลำบาก

หยุดหายใจ

เลือดออก
ในโพรงสมอง

ฝากครรภ์เร็ว ปลอดภัยกว่า

กำหนดวันคลอดที่แน่นอน

ค้นหา และแก้ไขความเสี่ยง

แม่ที่มีความเสี่ยงควรฝากครรภ์
และคลอดในโรงพยาบาลที่มีหมอสูติและหมอยุติกาพร้อม

ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่

ช้อนมอเตอร์ไซด์
หรือเดินทางไกล

ยืนนาน ทำงานหนัก
พักผ่อนไม่พอ

กลั้นปัสสาวะ

ระวังการมีเพศสัมพันธ์

1วัน ก็มีความหมายต่อ

พัฒนาการของปอด หัวใจ และสมอง

สัญญาณเตือน คลอดก่อนกำหนด

ต้องรีบไปพบหมอทันที

ท้องแข็ง ท้องบีบ

ปวดบีบเอน
เจ็บหน่วงท้องน้อย

มีน้ำใส หรือเลือดออก
แม่ไม่เจ็บท้อง

